

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Oude Dorpsweg 106-108 (Jabbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021A148
Januari 2021

NOTA
DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

PROEFSLEUVENONDERZOEK

Colofon

Bekrachtigde archeologienota in uitgesteld traject: **ID 13843**

Auteur: Jeroen Vanhercke

Grondplannen: Yelmer Debouck

Nummer van het wettelijk depot: /

Naam en erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert NV OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

Ruben Willaert nv

Ten Briele 14 bus 15

8200 Sint-Michiels-Brugge

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten proefsleuvenonderzoek.....	8
1.1	Projectomschrijving.....	8
1.1.1	Administratieve gegevens.....	8
1.1.2	Onderzoeksopdracht	10
1.1.2.1	Onderzoekskader.....	10
1.1.2.2	Onderzoeksvragen.....	10
1.1.2.3	Randvoorwaarden	11
1.1.3	Onderzoeksstrategie.....	12
1.1.3.1	Actoren en wetenschappelijke begeleiding.....	12
1.1.3.2	Chronologie.....	12
1.1.3.3	Methode en organisatie	12
1.1.3.4	Onderzoeksstrategie	13
1.2	Assessmentrapport.....	17
1.2.1	Beschrijving projectgebied	18
1.2.2	Landschappelijke context	18
1.2.3	Aardkundige opbouw.....	18
1.2.3.1	Geologie	18
1.2.3.2	Bodem	19
1.2.3.3	Referentieprofielen.....	19
1.2.3.4	Stratigrafische opbouw van de site	21
1.2.4	Assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren	23
1.2.4.1	Algemeen	23
1.2.4.2	Oosten van het projectgebied (sleuven 1, 2 en 3)	24
1.2.4.3	Centrale zone (sleuven 4, 5 en 6).....	27
1.2.4.4	Westen van het projectgebied (sleuven 7 en 8).....	27
1.2.4.5	Synthese, interpretatie en datering	30
1.2.5	Assessment van de vondsten	30
1.2.6	Assessment van de stalen.....	31
1.2.7	Conservatie-assessment	31
1.2.8	Interpretatie van de resultaten.....	31
1.2.9	Confrontatie resultaten met voorgaande onderzoeksfases.....	31
1.2.10	Verwachting archeologisch erfgoed	32
1.3	Beantwoording van de onderzoeksvragen	32
1.4	Samenvatting	34
2	Bibliografie.....	35
3	Bijlagen.....	36
3.1	Lijst met gebruikte afkortingen.....	36
3.2	Sporenlijst.....	37
3.3	Vondsten- en monsterlijst.....	37
3.4	Fotolijst	37

3.5	Gedigitaliseerde coupetekeningen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.6	Referentieprofielen.....	43
3.7	Dagrapporten.....	44

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België.....	9
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers.	9
Figuur 3: Voorstel proefsleuven uit programma van maatregelen.	15
Figuur 4: Projectgebied met aanduiding van de proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart.	15
Figuur 5: Noordoosten van het onderzoeksgebied voor de aanvang van het proefsleuvenonderzoek.	16
Figuur 6: Verharde zone in het noordoosten van het terrein. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 7: Zuidelijke helft van het onderzoeksgebied voor de aanvang van het onderzoek.	16
Figuur 8: Noordwesten van het projectgebied voor de aanvang van het onderzoek. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 9: Westelijke helft van het projectgebied met sleuven 8, 7, 6 en 5. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 10: Oosten van het onderzoeksgebied met sleuven 4, 3, 2 en 1.....	17
Figuur 11: Sleuvenplan met aanduiding van de profielen.	20
Figuur 12: Profielput 3.	20
Figuur 13: Profielput 5. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 14: Sleuvenplan weergegeven op het DHMV.....	22
Figuur 15: Sleuvenplan met maaiveldhoogtes.....	22
Figuur 16: Sleuvenplan met vlakhoogtes. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 17: Thematische kaart weergegeven op de GRB-basiskaart.....	235
Figuur 18: Allesporenkaart van de oostelijke zone.	24
Figuur 19: KV03 met S30 in vlak.....	27
Figuur 20: Coupe AB op S30. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 21: S5 in vlak.....	27
Figuur 22: Coupe AB op S5. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 23: KV01 met S7 (kuil) en S8 (greppel).....	28
Figuur 24: KV02 met greppel S4, S103 en S104 (kuilen). Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Figuur 25: S3 (kuil).....	28
Figuur 26: S7 (kuil). Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

Figuur 27: Ploegsporen in sleuf 1.....	29
Figuur 28: Coupe AB op S21 en S20.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 29: Allesporenkaart van de centrale zone.	27
Figuur 30: S51 in vlak.....	31
Figuur 31: Coupe AB op S64.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 32: S47 (paalspoor) en in de achtergrond S48.....	32
Figuur 33: S48 (paalspoor) met vondst (VNR 5).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 34: S108 (centraal) en S109 (linksboven).....	32
Figuur 35: S110.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 36: Vijf paalsporen (S47, S48, S108, S109, S110) en greppel (S49) in KV05.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 37: S63 (kuil).....	33
Figuur 38: KV04 met o.a. greppel S54 en kuilen S55 en S105.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 39: S55 (kuil).....	33
Figuur 40: S65 (kuil).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 41: Allesporenkaart van de westelijke zone.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 42: S76 (gracht).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 43: S77 (paalspoor).....	36
Figuur 44: S78 (paalspoor).	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 45: S101 in vlak.....	36
Figuur 46: Coupe AB op S101.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 47: S90 (greppel) en paalsporen S91 en S92.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 48: Locatie van de hoogspanningskabel.....	37
Figuur 49: Recente verstoring in het noorden van sleuf 7.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 50: Allesporenkaart weergegeven op de Ferrariskaart.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 51: Allesporenkaart weergegeven op de Atlas der Buurtwegen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 52: VNR 4, 5, 6 links en 7, 9, 10 rechts.....	41
Figuur 53: VNR 1, 2, 3 links en 8, 11, 12 en 13 rechts. ...	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 54: VNR 4.....	41
Figuur 55: VNR 14.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Figuur 56: Allesporenkaart met aanduiding van de vondsten.**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek.	8
Tabel 2 Overzicht oppervlaktes proefsleuven (m ²) en percentages.....	14
Tabel 3: Overzicht van de vondsten.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

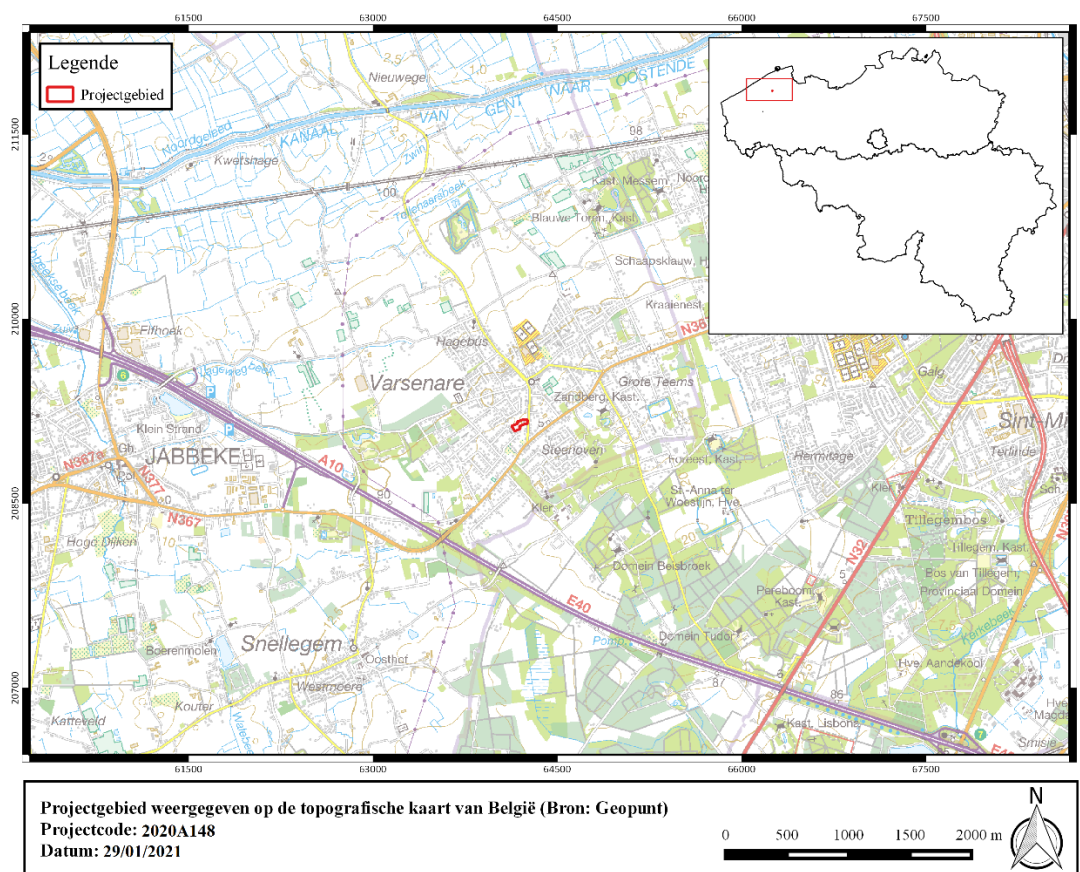
1 Resultaten proefsleuvenonderzoek

1.1 Projectomschrijving

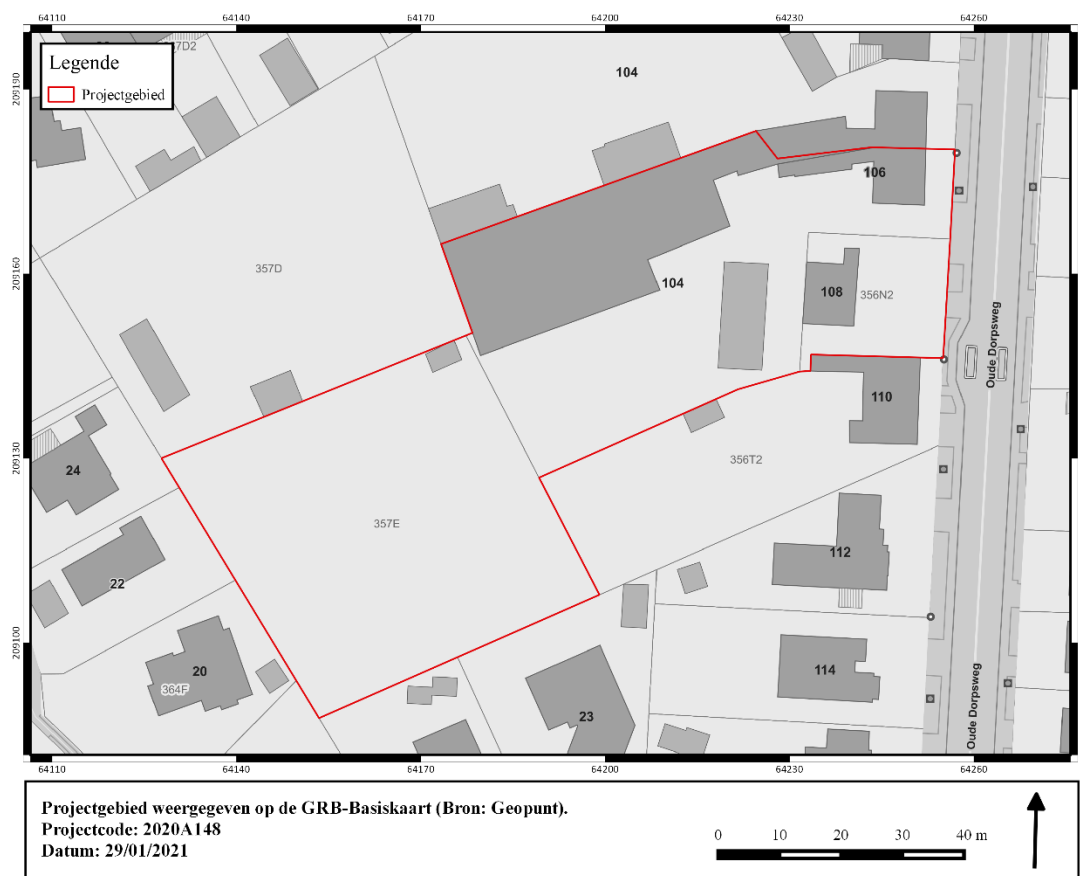
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek.

a) Archeologienota	ID 13843	
b) Projectcode bureauonderzoek	2019A507	
c) Projectcode landschappelijk bodemonderzoek	2020L147	
d) Projectcode proefsleuvenonderzoek	2021A148	
e) Interne projectcode	VAOD-21	
f) Naam en erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert nv OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
g) De locatie van het vooronderzoek Zie Figuur 1	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Jabbeke
	Deelgemeente	Varsenare
	Postcode	8490
	Adres	Oude Dorpsweg 106-108
	Toponiem	Oude Dorpsweg 106-108
	Bounding box (Lambert 72)	X _{min} = 64113 Y _{min} = 209079 X _{max} = 64278 Y _{max} = 209193
h) Kadastrale gegevens Zie Figuur 2	Jabbeke, Afdeling 4, Sectie C, nrs. 357e, 356l, 356n ² .	
i) Actoren en specialisten (Ruben Willaert nv)	Jeroen Vanhercke Yelmer Debouck	archeoloog/veldwerkleider archeoloog/GPS
j) Wetenschappelijke advisering	Raph De Brant Wouter Van Goidsenhoven Sam De Decker Sander De Ketelaere	archeoloog (Ruben Willaert nv) archeoloog (Ruben Willaert nv) Erfgoedconsulent Erfgoedconsulent
k) Uitvoeringsdatum veldwerk	25/01/2021	
l) Oppervlakte plangebied	5438 m ²	
m) Oppervlakte onderzoeksgebied	5438 m ²	
n) Onderzochte oppervlakte	592 m ² (10,89 %)	
o) Oppervlakte advieszone	2469 m ² - zie Deel 2: Programma van Maatregelen	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België.

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers.

1.1.2 Onderzoeksopdracht

1.1.2.1 Onderzoekskader

Naar aanleiding van de geplande realisatie van een verkaveling van 15 loten ter hoogte van de Oude Dorpsweg te Varsenare werd een archeologienota opgemaakt door Ruben Willaert nv.

De geplande werkzaamheden binnen het kader van deze ontwikkeling (funderingen, rioleringen, wegenis etc.), het daarmee gepaard gaande werfverkeer en de eventueel toekomstige ingrepen in de individuele kavels impliceren aanzienlijke bodemingrepen. Potentieel aanwezig archeologisch erfgoed wordt daarmee bedreigd.

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd deels als woongebied en deels als woonuitbreidingsgebied. Het bevindt zich niet binnen een vastgestelde archeologische zone, niet binnen een archeologische site en evenmin binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunning voor het verkavelen van gronden waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het projectgebied en van de zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden bedraagt 5438 m²; vandaar de verplichting tot het toevoegen van een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken wordt (projectcode: **2021A148**), bouwt verder op het bureauonderzoek (projectcode: **2019A507**), het landschappelijk bodemonderzoek (projectcode: **2020L147**) en het programma van maatregelen van de archeologienota.

Deze vooronderzoeken leidden, omwille van de kans op bewaarde grondvaste resten, tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit was noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sporen te kunnen nagaan. Het doel van de archeologische terreininventarisatie was het maken van een archeologische evaluatie van de projectlocatie, m.a.w. inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. De landschappelijke situatie en de gekende archeologische waarden in de omgeving wezen op de mogelijke aanwezigheid van grondvaste sporen die zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Een prospectie met ingreep in de bodem op het terrein was effectief mogelijk op het terrein en de meest geschikte manier om archeologische resten in kaart te brengen, met beperkte schade aan eventueel aanwezige relictten. Het was ook noodzakelijk, gezien het feit dat de geplande werken een ingreep in de bodem impliceren waarbij *in-situ* bewaring onmogelijk is.

1.1.2.2 Onderzoeksvragen

Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie (proefsleuvenonderzoek) was het van belang dat minstens onderstaande vragen beantwoord werden. Ze werden geformuleerd in het programma van maatregelen (projectcode: **2019A507**). Als er op basis van de resultaten nog bijkomende onderzoeksvragen gesteld konden worden tijdens dit vooronderzoek met ingreep in de bodem, dienden deze ook gesteld en beantwoord te worden. De antwoorden zullen in het assessmentrapport aan bod komen. In hoofdstuk 1.3 worden de vragen nogmaals van een beknopt antwoord voorzien.

- Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek?
- In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?
- Zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?
- Op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
- Wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus zijn er? Wat is het geschatte aantal individuen?
- Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud *in situ* mogelijk)?
- Wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- Hoe verhouden de waarnemingen zich tot de cartografische gegevens en de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?
- Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

1.1.2.3 Randvoorwaarden

De archeologienota werd opgesteld met een uitgesteld vooronderzoek. Het vooronderzoek met ingreep in de bodem werd uitgevoerd na de sloop van de gebouwen, na het uitbreken van de verharding en na het bekomen van zekerheid over de omgevingsvergunning.

De archeologische werkzaamheden van het proefsleuvenonderzoek speelden zich volledig af binnen het kader dat gecreëerd wordt door de Code van Goede Praktijk (versie 4.0). De bepalingen uit het programma van maatregelen konden volledig gevolgd worden.

1.1.3 Onderzoeksstrategie

1.1.3.1 Actoren en wetenschappelijke begeleiding

Het archeologisch onderzoek werd uitgevoerd door archeologen van Ruben Willaert nv, vertegenwoordigd door Jeroen Vanhercke (archeoloog/veldwerkleider) en Yelmer Debouck (archeoloog/GPS). De grondwerken werden uitgevoerd door MKgro bv uit Westkapelle (West-Vlaanderen).

De erfgoedconsulenten van het Agentschap Onroerend Erfgoed zijn Sam De Decker en Sander De Ketelaere. Raph De Brant (Ruben Willaert nv) werd ingeschakeld als verstrekker van wetenschappelijke begeleiding.

1.1.3.2 Chronologie

Vóór de aanvang van het terreinwerk werden de nodige leidingplannen opgevraagd. Daarnaast werd een melding gedaan van het terreinwerk bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het onderzoek vond plaats op maandag 25 januari 2021. Er werd gestart in het noordoosten van het projectgebied (de nummers van de sleuven geven de volgorde weer). Nadat het archeologische terreinwerk er op zat, werden de sleuven opnieuw gedicht. De uitwerking en rapportage zijn van start gegaan op dinsdag 26 januari 2021.

1.1.3.3 Methode en organisatie

1.1.3.3.1 *Terreinwerk*

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van het proefsleuvenonderzoek volgen de methodiek die beschreven is in de Code van Goede Praktijk en respecteren de aanbevelingen uit het programma van maatregelen.

De locatie van de proefsleuven werd eerst uitgezet aan de hand van een GPS-toestel. Er werd gestart in het noordoosten van het onderzoeksgebied. De proefsleuven waren op voorhand parallel uitgetekend met een tussenafstand van 15 m (as op as) en een breedte van 2 m. De proefsleuven werden vervolgens aangelegd met een rupskraan van 23 ton (Volvo ECR235EL). De graafbak had een platte rand van 1,8 m breed. Onder aanwezigheid van de veldwerkleider werd laagsgewijs verdiept tot op het archeologisch leesbare niveau. De sporen werden opgeschaafd, ingekrast, genummerd, gefotografeerd en ingemeten met het GPS-toestel (Trimble R6). Met datzelfde toestel werden ook de sleufwand, de hoogtes van het maaiveld en de hoogtes van het archeologisch vlak geregistreerd. In drie proefsleuven werd door middel van een profielput het bodemprofiel geregistreerd (d.m.v. foto, tekening en beschrijving). De profielputten werden eveneens ingemeten. De spreiding was van die aard dat elk deel van het terrein vertegenwoordigd was. De foto's werden genomen met een Nikon COOLPIX AW120 camera die verbonden was met een GETAC-tablet. De dimensies en oriëntatie werden aangeduid met een noordpijl en schaalbalk. De foto's werden opgeslagen op de tablet en later voorzien van een digitaal fotobord (met vermelding van projectcodes, datum, vlak- en spoornummer). Daarnaast waren er voorgedrukte vondstenkaartjes beschikbaar met onderstaande gegevens om eventuele vondsten te nummeren. Die vondsten zouden ook op hun aangetroffen locatie ingemeten worden. Na het aanleggen van de proefsleuven werden de sporen nogmaals gecontroleerd op vondstmateriaal – zonder resultaat echter.

Projectcode: 2021A148 VAOD-21	VNR (vondstnummer)	Ruben Willaert restaurantie & archeologie
Put:		
Vlak:		
Spoor:	Soort:	
Profiel:	Verzamelwijze:	
Laag:	Datum: 25/01/2021	

1.1.3.3.2 Verwerking

Na het terreinwerk werden de meetresultaten verwerkt tot een grondplan in QGIS. Foto's, tekeningen en beschrijvingen werden samengebracht en geïnterpreteerd. De resultaten werden vergeleken met de reeds beschikbare informatie uit het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek. Op basis van deze gegevens werden de onderzoeksvragen beantwoord en kon een advies tot verder onderzoek geformuleerd worden.

1.1.3.4 Onderzoeksstrategie

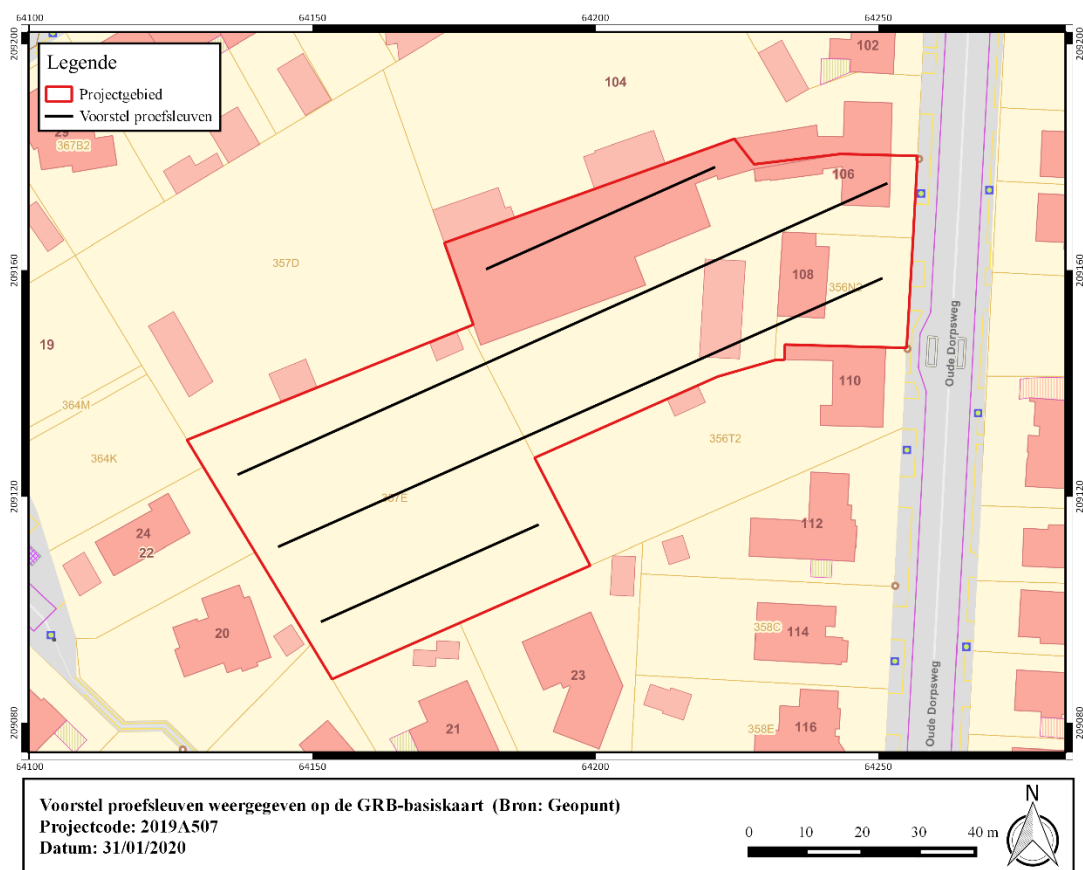
De inplanting van de proefsleuven werd vastgelegd in het programma van maatregelen van het bureauonderzoek en kon worden aangehouden. Het terrein werd geëvalueerd door middel van vier proefsleuven (of werkputten). Er werd beslist om één kijkvenster aan te leggen. Daarmee kon densiteit van de sporenrijke zone beter ingeschat worden en konden mogelijke sporencombinaties beter in beeld gebracht worden.

De aangelegde proefsleuven en kijkvensters waren in totaal goed voor een oppervlakte van 592 m². Daarmee werd 10,89 % van het onderzoeksgebied van 5438 m² archeologisch onderzocht. Aan de hand van deze oppervlakte konden de onderzoeksvragen beantwoord worden en kon een inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel op het terrein.

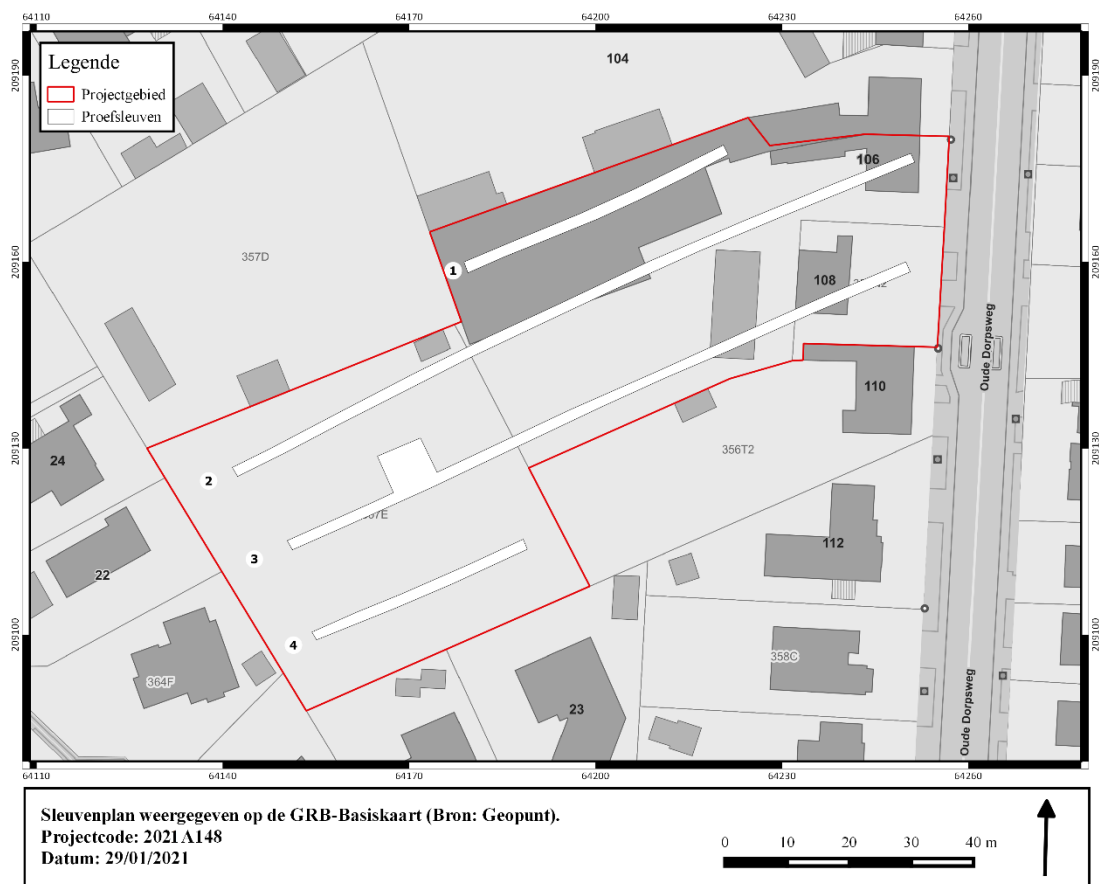
Een aantal aanvullende strategische overwegingen kan hier vermeld worden. Het was al snel duidelijk dat het archeologisch potentieel in het oosten van het projectgebied laag was (zie verder). Op het zuidwestelijke einde van proefsleuf 3 en ter hoogte van proefsleuf 4 kwamen echter meer dan 40 sporen aan het licht. Het kijkvenster werd deels aangelegd om de zone met grote sporendensiteit eventueel te kunnen afbakenen naar het noorden toe. Er werd bewust geen kijkvenster aangelegd tussen sleuf 3 en 4 in. Op die manier werden geen extra sporen blootgesteld aan de weersomstandigheden. Per uitzondering werden geen sporen gecoupeerd. De antropogene aard van de verkleuringen was in het vlak tamelijk duidelijk (zie verder). Bovendien leek het er sterk op dat KV01 zich binnen een gebouwplattegrond bevond. Om toekomstig onderzoek ervan niet te schaden, werd de configuratie intact gelaten. Door de hoge grondwatertafel en insijpelend water uit de eerder losse opperste lagen stonden proefsleuven 3 en 4 bovendien vrij snel onder water, waardoor de kwaliteit van de coupes niet gegarandeerd kon worden. Een andere maatregel om het mogelijke opgravingsvlak te vrijwaren bestond uit het laten vallen van een profielput in proefsleuf 4. De vorige profielputten hadden de bodembouw bovendien al voldoende in beeld gebracht.

Tabel 2 Overzicht oppervlaktes proefsleuven (m²) en percentages.

	Opp. in m²	Opp. procentueel
Oppervlakte projectgebied	5438	100
Oppervlakte proefsleuf 1	86	1,58
Oppervlakte proefsleuf 2	207	3,81
Oppervlakte proefsleuf 3	188	3,46
Oppervlakte proefsleuf 4	63	1,16
Totale oppervlakte sleuven	544	10,01
Oppervlakte kijkvenster 1	48	0,88
Totale oppervlakte onderzoek	592	10,89

Figuur 3: Voorstel proefsleuven uit programma van maatregelen.

Figuur 4: Projectgebied met aanduiding van de proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart.

Figuur 5: Noordoosten van het onderzoeksgebied voor de aanvang van het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 6: Zuidwesten van het onderzoeksgebied voor de aanvang van het onderzoek.

Figuur 7: Terrein na het aanleggen van de proefsleuven. Sleuf 1 wordt al gedicht tijdens het moment van opname.

Figuur 8: Er stond al snel water op het vlak (hier in proefsleuf 3).

1.2 Assessmentrapport

Het assessmentrapport geeft de informatie weer die verzameld werd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Dit omvat informatie omtrent de bodem, stratigrafie, archeologische sporen en archeologisch vondstmateriaal. Deze gegevens werden beschreven, waar mogelijk gedateerd, vergeleken en samengebracht om tot een inschatting te komen van het archeologisch potentieel van het gebied. Het al dan niet nemen van verdere maatregelen kan vervolgens onderbouwd worden op basis van deze gegevens.

1.2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied is gelegen in Varsenare, deelgemeente van Jabbeke en grenst in het oosten aan de Oude Dorpsweg. De huidige dorpskern van Varsenare bevindt zich 350 m naar het noorden. De oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 5438 m². Tot voor kort werd het terrein deels ingenomen door de gebouwen van het aannemingsbedrijf Monteyne bvba. In 1946 werd een bestaande boerderij gesloopt en werden de terreinen ingenomen door het aannemingsbedrijf. Het westelijk deel van het plangebied was in gebruik als akker of weiland. Het deed later dienst als stockageplaats en was deels verhard.

Vóór de aanvang van het proefsleuvenonderzoek waren alle gebouwen gesloopt en de verhardingen uitgebroken. Het oppervlak was geëgaliseerd en de opperste laag van de ondergrond bestond uit gezeefd en puinhoudend zand met een tamelijk losse samenhang.

1.2.2 Landschappelijke context¹

Varsenare is gelegen op de grens tussen de polders en het houtland. Het noordelijke gebied sluit aan bij de Meetkerkse Moeren en wordt gekenmerkt door erg vruchtbare maar natte weilanden, gevoelig voor overstroming. De lager gelegen moerassige gebieden werden in de 17de eeuw met beken en grachten drooggelegd. Het zuidelijke gedeelte van Varsenare, dat in de zandstreek ligt, wordt gekenmerkt door bebossing en een net van kronkelende beken.

Gedurende koudere periodes tijdens het laatglaciaal werd een duinlandschap gevormd onder invloed van aanhoudende noordwestenwinden. Op deze manier kwam de omvangrijke dekzandrug Gistel-Maldegem-Stekene tot ontwikkeling. Het plangebied is gelegen op de noordelijke helling van deze dekzandrug. De huidige hoogte tussen 15,3 m en 16 m TAW. Ten noorden van het plangebied loopt de zandrug uit in de kustpolders. Die zijn gelegen op een hoogte van ca. 3 tot 4 m TAW. De afwatering rondom het plangebied gebeurt vanaf de dekzandrug richting de kustpolders. Ca. 270 meter ten noorden situeert zich het oost-west georiënteerd verloop van de Fonyeinbeek met haar beekvallei. Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Bekken van de Brugse polders.

1.2.3 Aardkundige opbouw

1.2.3.1 Geologie²

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 1**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Deze afzetting kan eventuele hellingafzettingen van het Quartair bevatten.

¹ Zie Willaert & Heirman 2020 (<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/13843>)

² Idem

Qua tertiaire lithostratigrafie bevindt het projectgebied zich in het Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge), dat bestaat uit groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Deze zanden werden afgezet in een marien milieu. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiig zeer fijn zand met kleilenzen.

1.2.3.2 Bodem³

Op de bodemkaart van Vlaanderen valt bijna het volledige plangebied onder het bodemtype **ZcG**. Dat bodemtype is een matig droge zandbodem. De bovengrond is donker bruingrijs, goed humeus en 30 tot 60 cm dik. De podzol B horizont is 20 tot 30 cm dik en is verbrokken in harde concreties. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm.

1.2.3.3 Referentieprofielen

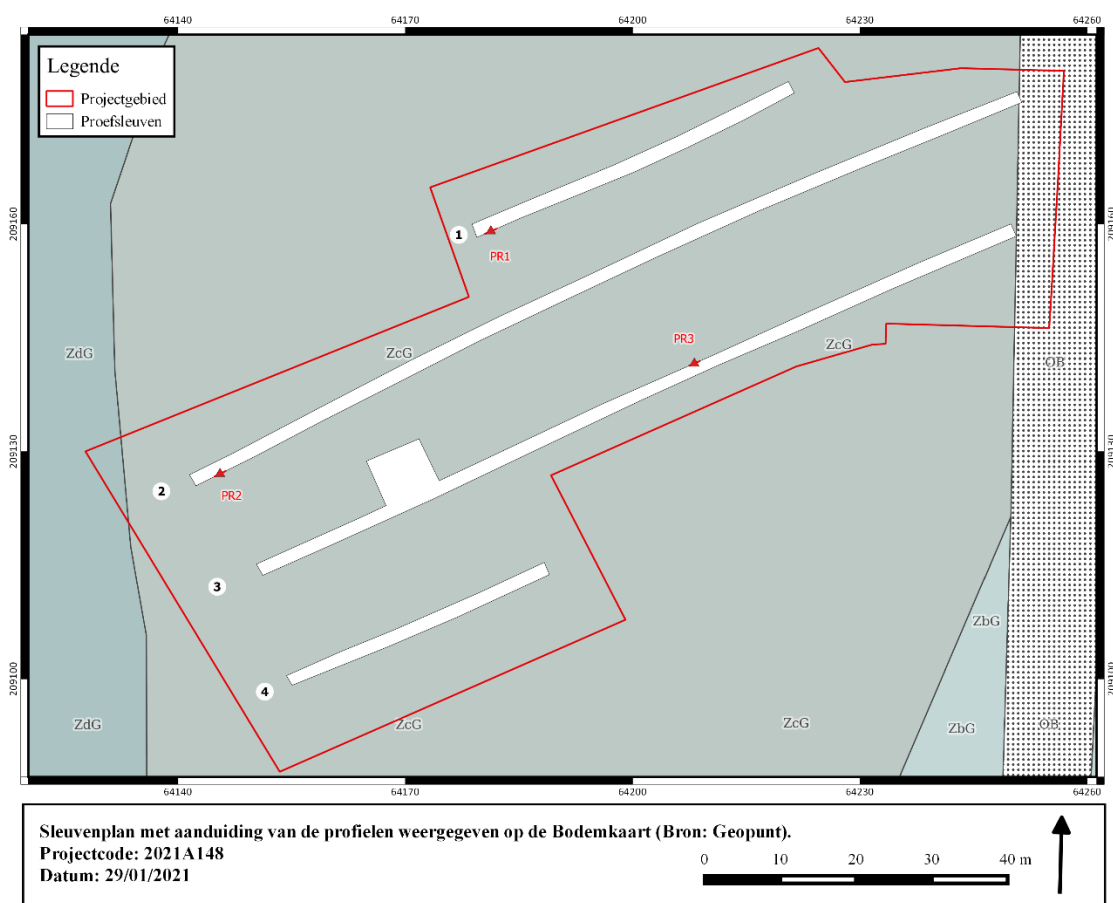
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden drie profielen aangelegd om de bodemopbouw in kaart te brengen. De profielen werden in een geschrinkt patroon aangelegd om voldoende informatie over het volledige terrein te verzamelen. Er kan één profielput gebruikt worden om de bodemopbouw binnen het projectgebied te beschrijven.

1.2.3.3.1 Profielput 3

In de derde profielput, die zich min of meer centraal in het projectgebied bevindt, zijn drie bodemhorizonten waargenomen. De hoogte van het maaiveld bedraagt er 15,60 m TAW. De eerste ploeglaag (Ap) bestaat uit donkergrijs los zand dat vermengd is met middelgrote fragmenten bouwpuin. De kraanman van MKgro, die ook de uitbraakwerken voor zijn rekening had genomen, wist te vertellen dat deze laag bestaat uit de uitgezeefde ondergrond die opnieuw verdeeld werd over het plangebied. De laag heeft een dikte van 50 cm. Daaronder bevindt zich een tweede ploeglaag (Ap2, 50-65 cm –mv). De laag is grijs van kleur en is slechts licht humeus. Daaronder is de moederbodem zichtbaar (C, 65-130 cm –mv). Het sediment bestaat uit zand en vertoont matige oxidatieverschijnselen.

Het archeologische vlak werd aangelegd net onder de Ap2 horizont, op een gemiddelde diepte van ca. 60 cm onder het maaiveld.

³ Idem

Figuur 9: Sleuvenplan met aanduiding van de profielen.

Figuur 10: Profielpuut 3.

1.2.3.3.2 Conclusie

De observaties met betrekking tot de bodemopbouw sluiten volledig aan bij de gegevens van het landschappelijk bodemonderzoek, waar gewag gemaakt wordt van een A/C profiel over het grootste deel van het terrein. Lokaal (centraal op het terrein) werd een restant van een ijzeraanrijkingshorizont aangetroffen in de boringen; hetzelfde beeld was zichtbaar in de proefsleuven. Ter hoogte van boorpunten 1 en 2 werden duidelijk verstoringen aangesneden.

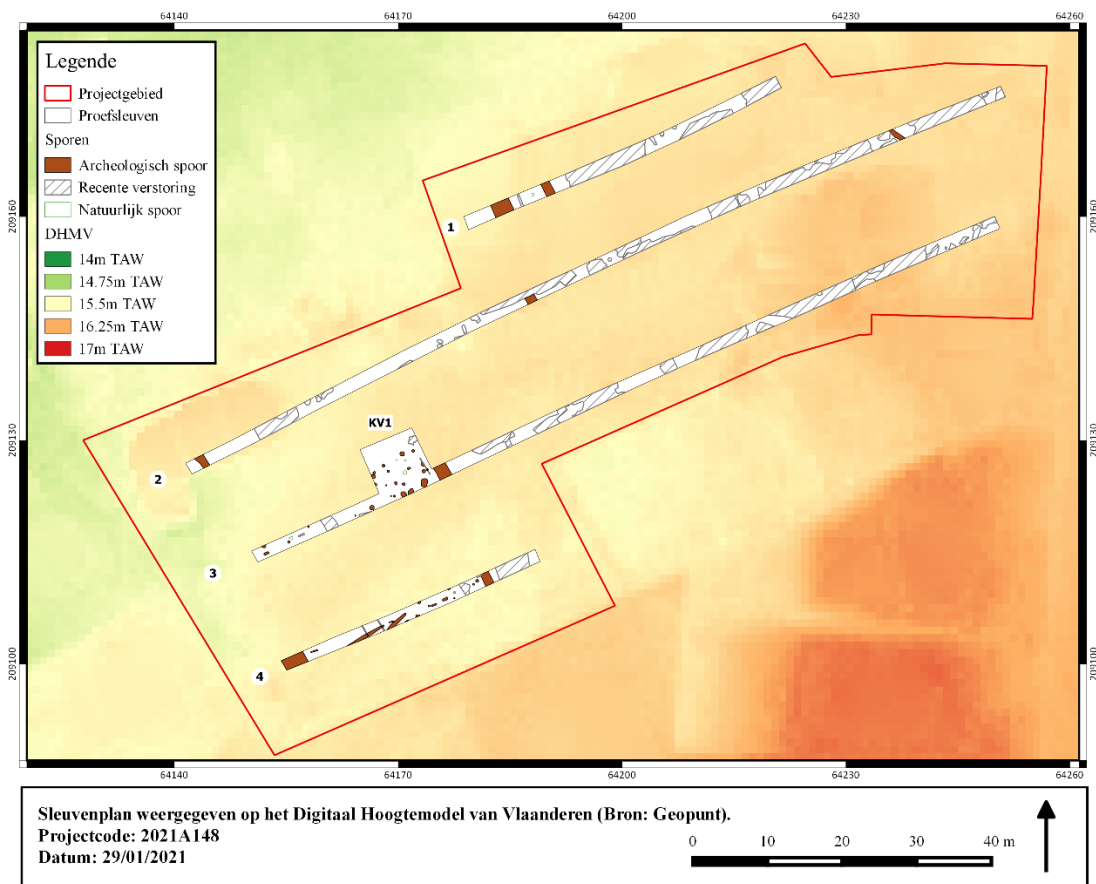
De bodem bestaat voornamelijk uit fijnkorrelig zand met een geelbeige kleur, dat op eolische wijze afgezet werd tijdens Weichseliaan en de dekzandrug vormde van Gistel tot Maldegem en Stekene. De vaststellingen uit de profielputten sluiten nauw aan bij de boorgegevens en de informatie van de quartairgeologische kaart en de bodemkaart. De podzol b horizont die vermeld wordt op deze laatste kaart is echter nauwelijks nog aanwezig.

De bewaring van archeologische sporen kan als reëel omschreven worden. De restanten van de aanrijkingshorizont tonen aan dat de moederbodem (C horizont) op sommige plaatsen net niet werd verstoord door menselijke bodemingrepen. Voor de rest van het projectgebied, waar een A/C profiel geldt, kan aangenomen worden dat de moederbodem slechts licht geraakt werd.

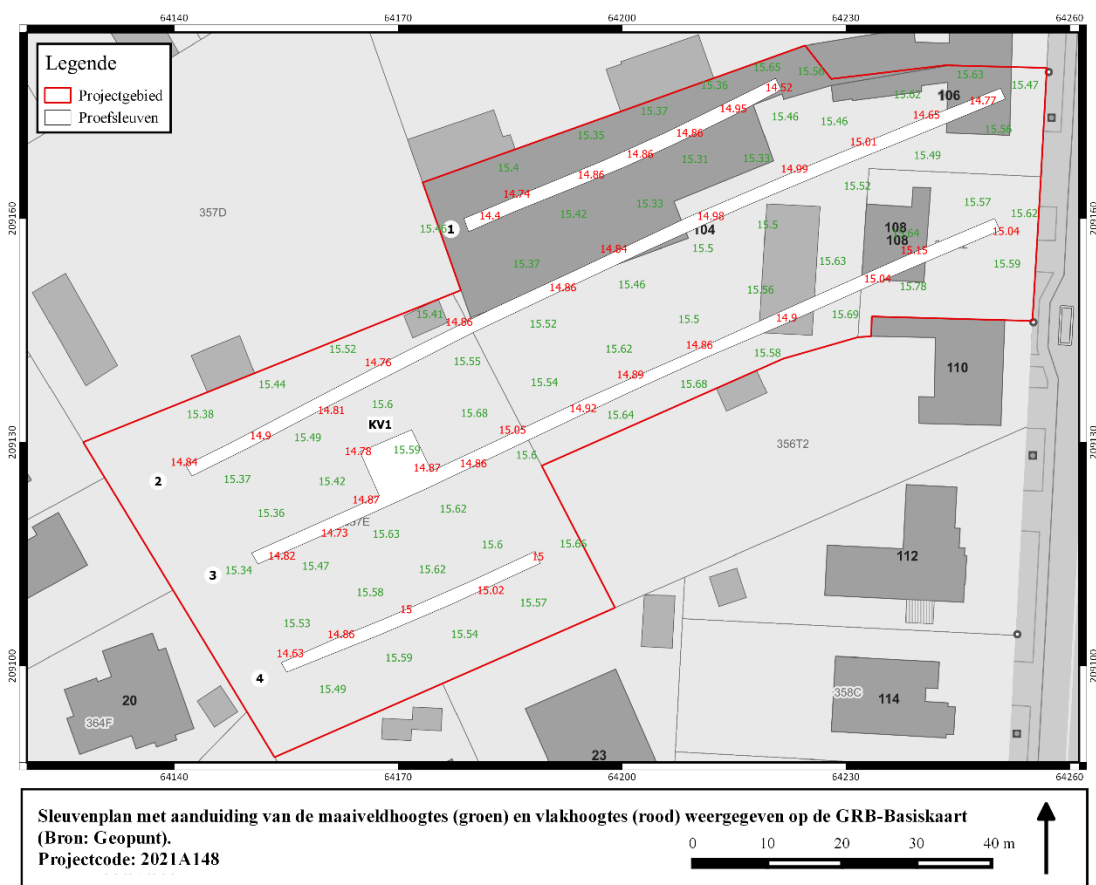
1.2.3.4 Stratigrafische opbouw van de site

De hoogte van het maaiveld ligt tussen 15,35 m TAW en 15,69 m TAW. De laagste waarden liggen langs de noordelijke en westelijke rand van het terrein. Er zijn maar weinig verschillen over de rest van het projectgebied. Het archeologisch leesbare niveau bevindt zich op 15,15 m TAW tot 14,73 m TAW en volgt de minieme niveauverschillen van het maaiveld.

De locatie heeft een eenduidige stratigrafie. De sporen zijn bewaard en zichtbaar in de C horizont, op een diepte van 50 tot 70 cm onder het maaiveld.

Figuur 11: Sleuvenplan en sporen weergegeven op het DHMV.

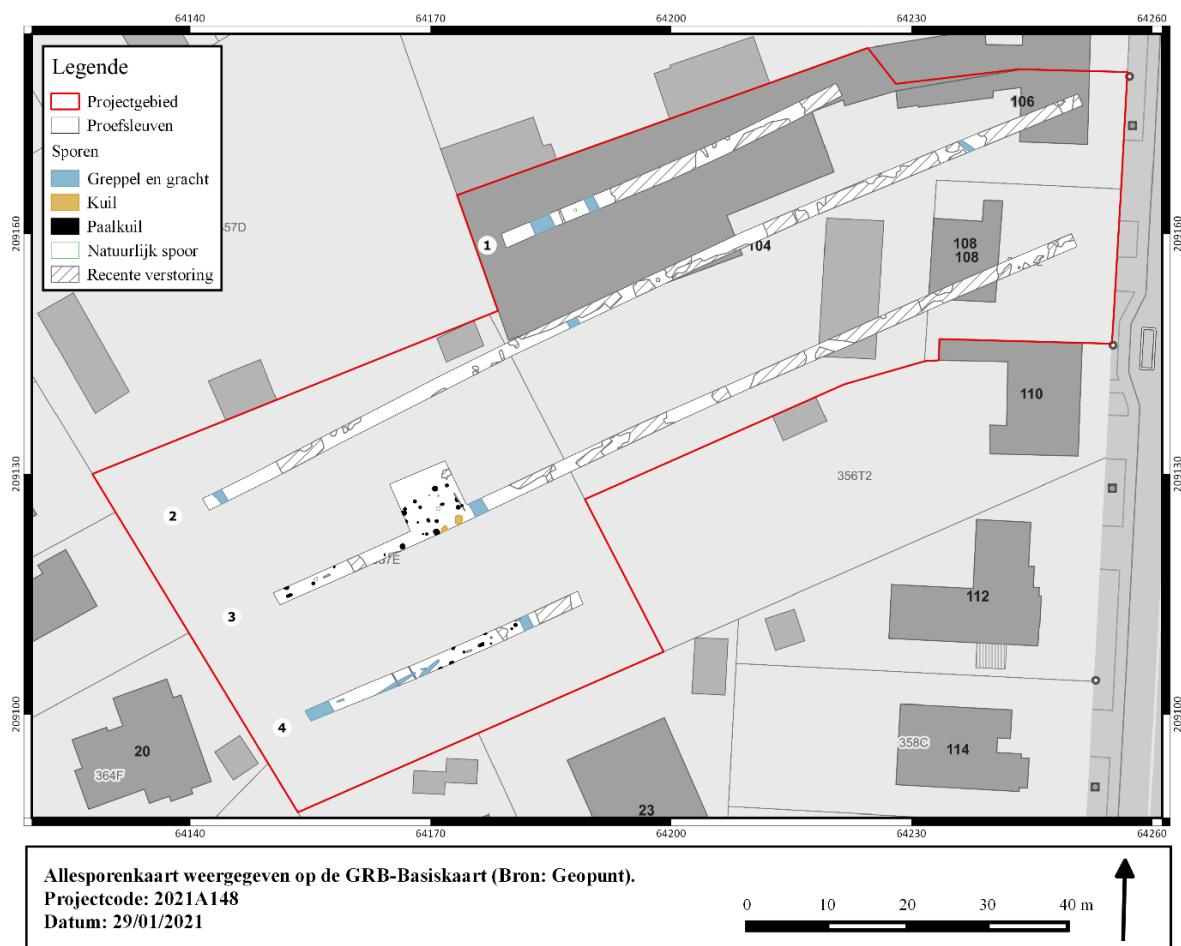
Figuur 12: Sleuvenplan met maaiveld- en vlakhoogtes.

1.2.4 Assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

1.2.4.1 Algemeen

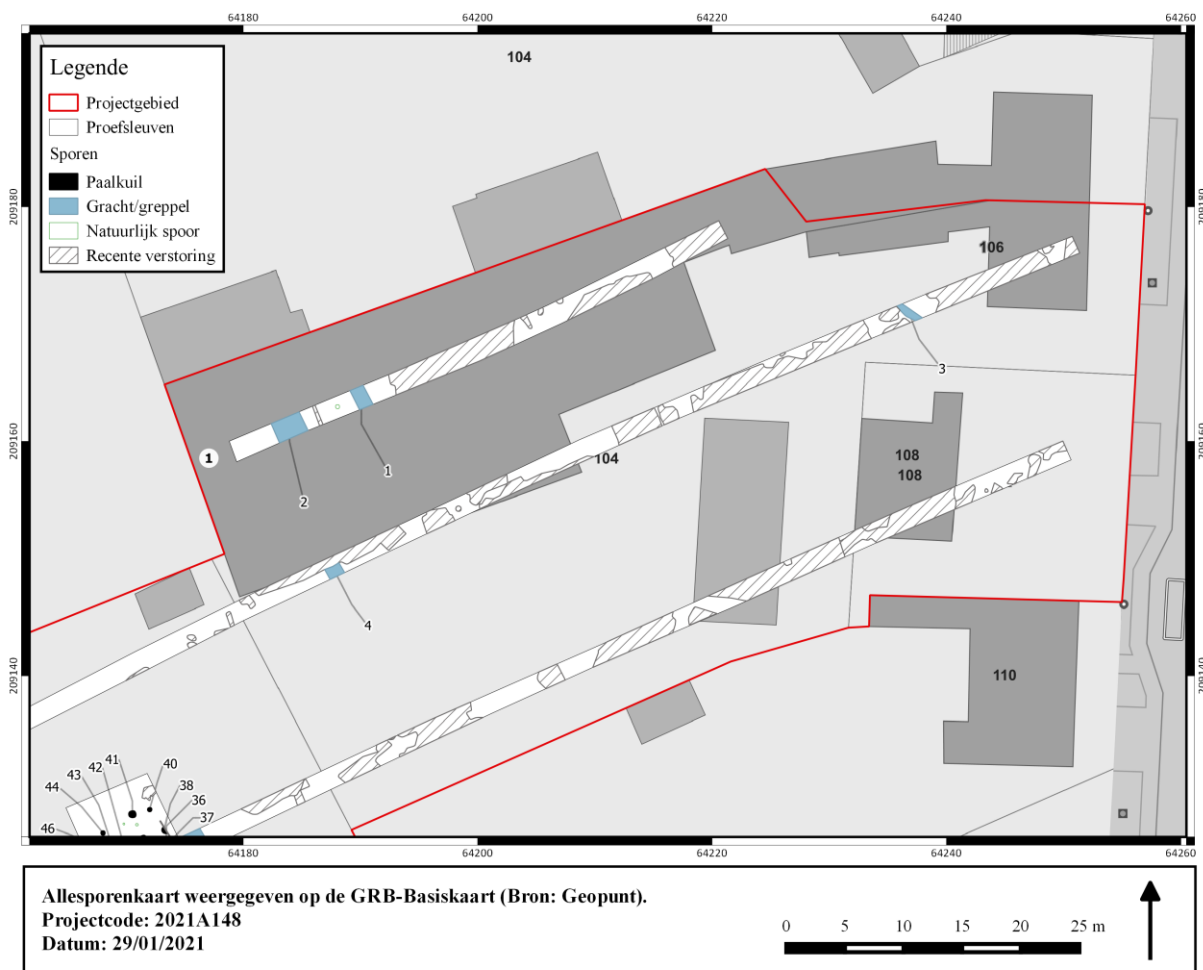
Tijdens de terreinevaluatie werden 48 individuele spoornummer gebruikt voor archeologische sporen, waaronder paalsporen (33), kuilen (2), greppels (5) en grachten (8). Elk greppel- of grachtsegment kreeg een apart nummer, ook wanneer hetzelfde spoor in een naburige sleuf herkend werd. Daarnaast werden natuurlijke sporen genummerd met S998. Recente verstoringen werden gegroepeerd onder het nummer S999.

De aangetroffen archeologische sporen zullen hieronder beschreven worden in dezelfde volgorde waarin ze werden aangetroffen. Daarbij zal het terrein in twee delen behandeld worden, namelijk het noordoostelijke deel en de zuidwestelijke hoek. Bij elke zone zullen de verschillende spoorcategorieën aan bod komen en waar mogelijk de sporen gedateerd worden. Niet elk spoor zal tot in detail beschreven worden. De geselecteerde sporen zijn de exemplaren die de meeste informatie kunnen geven over het uitzicht van de sporen en de aard en omvang van de archeologische informatie binnen het onderzoeksgebied. De foto's zijn zo geselecteerd dat elke zone vertegenwoordigd is.

1.2.4.2 Noordoosten van het projectgebied (sleuf 1 en deel van sleuven 2 en 3)

In het noordoosten van het projectgebied werden drie proefsleuven aangelegd, namelijk sleuf 1 en het grootste deel van sleuven 2 en 3. Het archeologische vlak bevond zich gemiddeld op 60 cm onder het maaiveld (15,15 tot 14,74 m TAW). Er werden vier archeologische sporen aangetroffen in deze zone (nrs. 1 t.e.m. 4), aangevuld met een aanzienlijke hoeveelheid kleine en grote verstoringen.

Figuur 14: Allesporenkaart van de noordoostelijke zone.

1.2.4.2.1 Greppel en grachten

De vier archeologisch relevante sporen in deze zone bestaat uit segmenten van grachten en een greppel. Spoor 1 (S1) bevindt zich in het zuidwesten van proefsleuf 1. Het spoor heeft een tamelijk homogene grijze, humeuze zandige vulling. Het heeft een noordnoordwest-zuidzuidoostelijke oriëntatie en een breedte van 260 cm. In proefsleuf 2 werd met S4 nog een segment van deze gracht aangesneden (breedte: 138 cm) dat deels oversneden werd door een verstoring. S2 verloopt parallel aan S1, op 4,6 m ten oosten ervan. Het heeft een breedte van 140 cm en een gelijkaardige vulling als het eerstgenoemde spoor. Een laatste greppel bevindt zich in het noordoosten van het projectgebied. S3 is een smallere greppel met een breedte van 75 cm en een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie. Er werd geen vondstmateriaal verzameld uit deze sporen. Hun vulling en aflijning lijken wel op enige ouderdom te wijzen. Bovendien wordt S4 duidelijk oversneden door een 20ste- of 21ste-eeuwse verstoring. Op het historisch kaartmateriaal (Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840) bevinden S1/S4 zich ter hoogte van een perceelgrens. Het is heel waarschijnlijk dat deze grens bestond uit een gracht die hier als S1/S4

teruggevonden werd. De andere greppels die hier vermeld werden kunnen op basis van hun sterk gelijkaardige vulling ook als vroegmodern tot modern gezien worden.

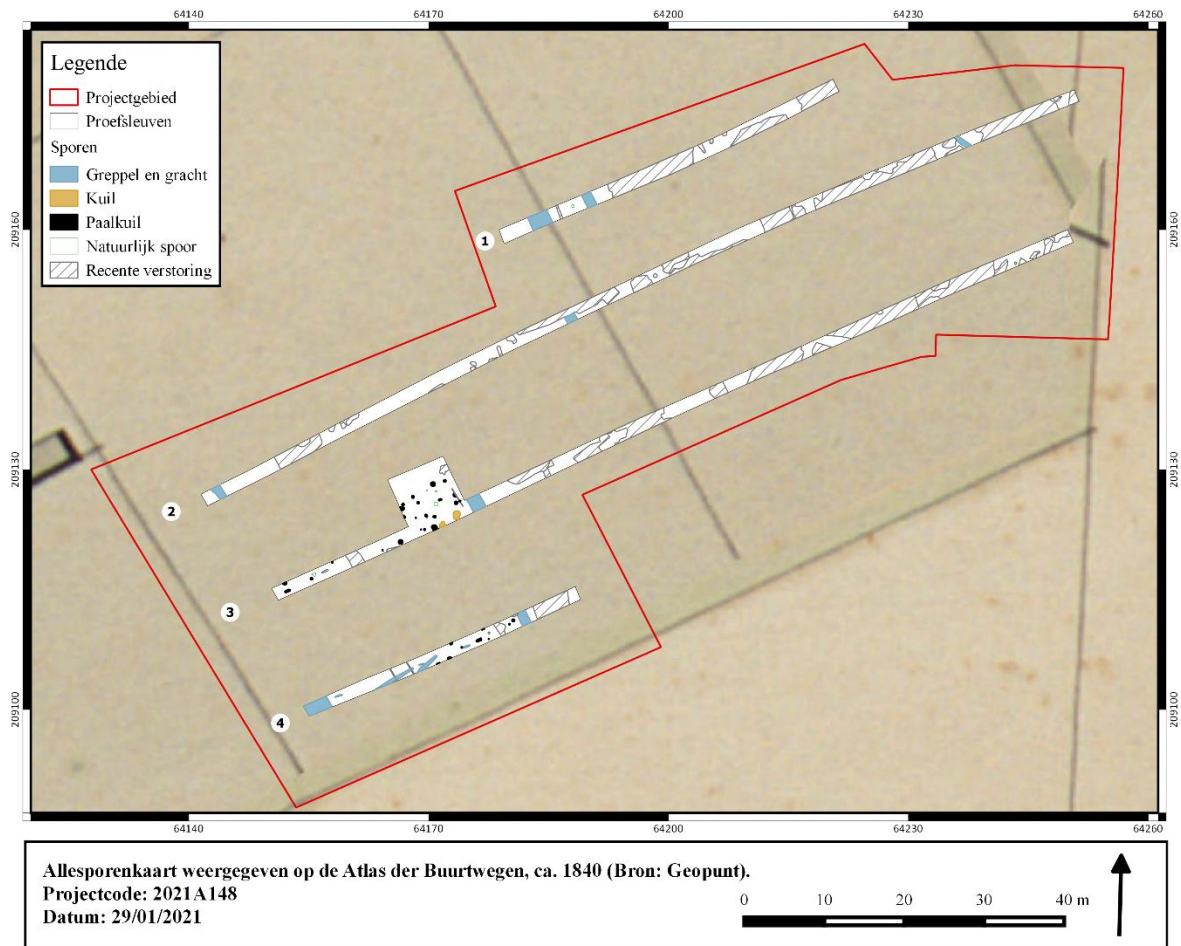
VAOD-21 - 2021A148 - SLEUF 1 - S1 - 25/01/2021

Figuur 15: S1 (gracht) in vlak.

VAOD-21 - 2021A148 - SLEUF 1 - S2 - 25/01/2021

Figuur 16: S2 (gracht) in vlak.

Figuur 17: Allesporenkaart weergegeven op de Atlas der Buurtwegen.

1.2.4.2.2 Recente verstoringen

Het grootste deel van de vaststellingen in deze zone bestaan uit recente bodemingrepen of verstoringen. Ze zijn het gevolg van de bouw en afbraak van de voormalige boerderij- en bedrijfsgebouwen. Ook andere elementen van het bedrijfsterrein hebben hun sporen nagelaten (mazouttanks, regenwaterput, kelder, smeerput). Enkele manuele controles met de schop

toonden aan dat de verstoringen zich tot minstens 30 cm diep in de moederbodem insneden. Het is met andere woorden niet uitgesloten dat een aantal archeologische sporen in deze zone verdwenen is door die verstoringen, die allen in de 20ste en 21ste eeuw gedateerd kunnen worden. Op de meest recente orthofoto zijn de voormalige gebouwen, verharding en kleinere elementen van de bedrijfsinfrastructuur langs de zuidelijke grens waar te nemen. De correlatie met de ingemeten recente verstoringen is hierbij opvallend.

Figuur 18: Allesporenkaart weergegeven op de meest recente orthofoto.

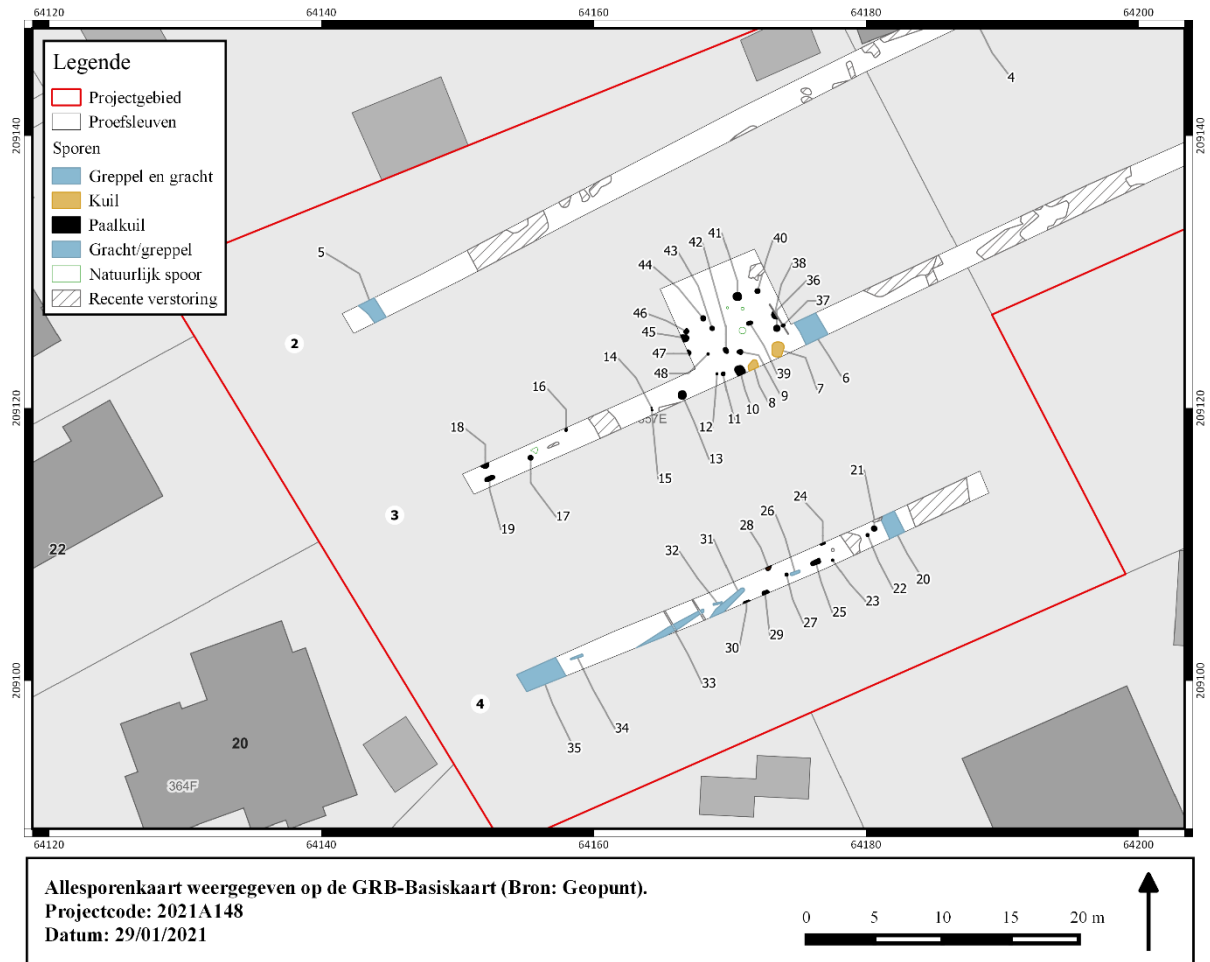
Figuur 19: Verstoringen in sleuf 2.

Figuur 20: Vlak met verstoringen in sleuf 3.

1.2.4.3 Zuidwestelijke zone (deel van sleuven 2 en 3, sleuf 4)

In het zuidwesten van het projectgebied bevonden zich eveneens drie proefsleuven (deel van sleuven 2 en 3 en volledige sleuf 4). De diepte van het archeologische vlak lag er gemiddeld 65 cm onder het maaiveld (14,76 tot 15,00 m TAW). Er werden 44 archeologische sporen geregistreerd (nrs. 4 t.e.m. 48).

Figuur 21: Allesporenkaart van de centrale zone.

1.2.4.3.1 Greppels en grachten

Er werden negen segmenten van greppels en grachten aangesneden in de zuidwestelijke zone. De grachten werden gevormd door sporen S5, S6, S20 en S35. Alle grachtsegmenten hebben een noordwest-zuidoost oriëntatie. S5 en S20 maken mogelijk deel uit van dezelfde structuur. Beide sporen hebben een donkergrijze humeuze vulling. Enkel bij S5 kon de volledige breedte vastgesteld worden, namelijk 125 cm. Ook S6 en S20 kunnen met grote waarschijnlijkheid als eenzelfde spoor gezien worden. Deze gracht is 135 tot 170 cm breed en heeft een donkergrijze homogene vulling. Beide grachten zijn door het ontbreken van vondsten moeilijk te dateren. Een vroegmoderne datering is mogelijk, maar is niet met zekerheid vast te stellen met de gegevens van dit vooronderzoek.

In proefsleuf 4 werden nog vijf kleinere greppelsegmenten geregistreerd. S26, S32 en S34 hebben zijn korte segmenten met een lengte van 70 cm en een breedte van 20 cm. Ze hebben een noordoost-zuidwest oriëntatie. De vulling is heterogeen grijsbruin. Ten slotte werden S31 en S33 aangetroffen. Deze greppels zijn noordnoordoost-zuidzuidwest georiënteerd en zijn

heterogeen grijs van vulling. Opnieuw werd geen vondstmateriaal aangetroffen. De vulling en aflijning van deze sporen lijken aanwijzingen te vormen voor een oudere datering dan de hierboven vermelde grachten.

VAOD-21 - 2021A148 - SLEUF 2 - S5 - 25/01/2021

Figuur 22: S5 in vlak.

VAOD-21 - 2021A148 - SLEUF 4 - S31 - 25/01/2021

Figuur 23: S31 in vlak.

1.2.4.3.2 Paalsporen

In proefsleuf 3 kwamen de eerste paalsporen aan het licht. De meeste van deze sporen hebben een ronde tot licht ovale vorm. De diameters bevinden zich tussen de 35 en 57 cm, met een aantal kleinere exemplaren van 17 cm. De sporen hebben een donkergrijze vulling, vaak met houtskoolspikkels (S13, S17, S18, S19, S42) en aardewerk- of baksteenspikkels (S45, S46). Bij de meeste exemplaren is er sprake van een tamelijk compacte vulling centraal in het spoor. De randen zijn vaak lichter, heterogener en vager. In een aantal sporen een paalkern gezien worden (bvb. S17).

De aanwezigheid van enkele grote paalsporen en palenkoppels (S45/46, S11/12) kan erop wijzen dat de sporen deel uitmaken van een gebouwplattegrond. Ondanks de compacte donkere vulling van de sporen, die mogelijk uitvergroot lijkt door de heel natte bodem, lijkt het toch om archeologisch relevante sporen te gaan.

Figuur 24: S13 (paalspoor) in vlak.

Figuur 25: S17 (paalspoor) in vlak.

Figuur 26: S19 in vlak.

Figuur 27: Mogelijk palenkoppel S45 en S46 in vlak.

Figuur 28: S42 in vlak.

Figuur 29: S41 in vlak.

1.2.4.3.3 Mogelijke kuilen

Er werden in proefsleuf 3 twee sporen aangeduid als mogelijke kuil (S7 en S8). De sporen hebben een ovale vorm met een donkergrijze vulling. S7 meet 110 cm op 70 cm. Van S8 konden de volledige afmetingen niet bepaald worden. Opnieuw kon geen vondstmateriaal verzameld worden uit deze sporen.

VAOD-21 - 2021A148 - SLEUF 3 - S7 - 25/01/2021

Figuur 30: S7 (kuil?) in vlak.

1.2.4.3.4 Natuurlijke sporen

Er werd een klein aantal natuurlijke sporen geregistreerd ter hoogte van sleuven 3 en 4. De natuurlijke sporen bestaan uit bruine tot lichtgrijze vlekken met een eerder ronde vorm, die ontstaan zijn door bodemkundige en natuurlijke processen.

1.2.4.4 Synthese, interpretatie en datering

Er werden in totaal 48 sporen benoemd. In de bespreking werden sporen aangehaald die duidelijk te interpreteren waren (hoofdzakelijk paalsporen en greppel).

In het noordoosten werden enkel grachten en greppels aangetroffen die in de vroegmoderne periode kunnen geplaatst worden op basis van historische kaarten. De rest van de vaststellingen bestond er uit recente verstoringen.

De archeologische sporen werden vooral geregistreerd in proefsleuven 3 en 4. De grootste hoeveelheid tekende zich in het zuiden van proefsleuf 3 en het kijkvenster, waar zich een concentratie aan paalsporen aftekende. Hoewel de vulling (en het ontbreken van vondsten – zie verder) twijfel laat bestaan over hun ouderdom, lijkt het mogelijk te gaan om de restanten van een (hoofd/bij)gebouw. Een specifieke datering kan met andere woorden niet gegeven worden. Een recente datering lijkt op basis van hun vulling echter uitgesloten voor het grootste deel van deze sporen. Ook op de vroegmoderne tot moderne historische kaarten zijn er geen structuren waar te nemen die in verband gebracht kunnen worden met de sporen.

1.2.5 Assessment van de vondsten

Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen vondsten aangetroffen. Alle genummerde sporen werden nochtans gecontroleerd op vondstmateriaal. In de vulling van een aantal sporen werden wel baksteen- en aardewerkspikkels waargenomen (S45 en S46). In één paalspoor (S29) werd een fragment verbrand bot gezien.

Het ontbreken van vondsten werpt echter geen twijfel over de antropogene aard van de sporen. De aflijningen en de inclusies waren daarvoor te duidelijk. Een exacte datering is echter moeilijker te geven.

1.2.6 Assessment van de stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

1.2.7 Conservatie-assessment

Alle gegevens die gegenereerd zijn tijdens het onderzoek, zullen bewaard worden bij Ruben Willaert nv.

1.2.8 Interpretatie van de resultaten

Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat binnen het projectgebied het archeologisch leesbare niveau nog bewaard is onder de antropogene toplaag. Op basis van vorm, vulling, inclusies en samenhang konden de sporen geïnterpreteerd worden. De kuilen, paalsporen, greppels en grachten wijzen allemaal op de aanwezigheid van een rurale nederzettingscontext binnen het onderzoeksgebied.

Hoewel er geen dateerbaar vondstmateriaal aan het licht gekomen is, kunnen volgende argumenten aangebracht worden voor een datering. Een eerste punt is de vergelijking met de in 2020 site aan de Boomgaardstraat te Jabbeke⁴. Op die opgraving (ruim 3000 m²) werd het merendeel van de vondstnummers uitgeschreven voor heel klein en moeilijk te determineren aardewerk. Gezien de beperkte oppervlakte van het proefsleuvenonderzoek en het ontbreken van coupes is de afwezigheid van vondsten tijdens dit vooronderzoek niet onmogelijk. Een tweede vergelijking met de vroegmiddeleeuwse sporen aan de Boomgaardstraat ligt in het uitzicht van de paalsporen. Zowel de afmetingen, de vorm, de kleur, de textuur en de inclusies zijn sterk gelijkaardig. Een laatste aandachtspunt vormt de CAI-vermelding 36030, waarin gewag gemaakt wordt van vroegmiddeleeuwse vondsten en sporen die aangetroffen werden tijdens een controle van werken in 1992. De locatie bevindt zich op ca. 200 m van het huidige projectgebied. Het is met andere woorden niet onmogelijk dat tijdens beide waarnemingen een deel van dezelfde nederzetting werd aangesneden. Gezien de nabijheid van andere archeologische vindplaatsen in de omgeving⁵ is het evenmin ondenkbaar dat andere dateringen van toepassing zijn. De noordelijke helling van de dekzandrug waarop Varsenare gelegen is, lijkt vanaf de bronstijd tot in de middeleeuwen een aantrekkelijke locatie te zijn geweest.

Hoewel er dus twijfel bestaat over de exacte ouderdom van de aangetroffen sporen, lijkt de archeologisch rijke context van de omgeving toch in de richting van een vindplaats te wijzen.

1.2.9 Confrontatie resultaten met voorgaande onderzoeksfases

De resultaten van het bureauonderzoek konden al enkele verwachtingen scheppen rond het archeologische potentieel van de locatie. Van de voormalige bedrijfsgebouwen, die op kaarten en luchtfoto's vastgelegd zijn, kon vermoed worden dat ze de bodem enigszins verstoord hebben. Dit werd op het terrein bevestigd. De groenzone in het zuidwesten heeft minder schade berokkend aan de bodemopbouw.

⁴ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13558>. De resultaten worden momenteel verwerkt bij Ruben Willaert nv.

⁵ Zie vermeldingen in Willaert 2020; Hollevoet 2002.

Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek werd het bodemprofiel beschreven. De vaststellingen uit de profielputten sluiten aan bij de gegevens die tijdens de boorcampagne verzameld werden.

1.2.10 Verwachting archeologisch erfgoed

In de 10,95 % van het terrein dat tijdens het proefsleuvenonderzoek onderzocht werd, kwam een tamelijk groot aantal archeologische sporen aan het licht. De sporen bevinden zich vooral in het zuidwesten van het projectgebied. Op een oppervlakte van ca. 145 m² werden er 44 sporen geregistreerd. De resultaten kunnen enkel als representatief worden gezien voor de rest van de onverstoorde zone. Er kan met andere woorden aangenomen worden dat er een nederzettingscontext werd aangetroffen, waarvan de datering echter onzeker is. De verwachting naar archeologisch erfgoed binnen de zuidwestelijke zone van het projectgebied is op basis van de spreiding van de sporen en de weinige verstoringen eerder hoog. Centraal en in het noordoosten van het terrein werden hoofdzakelijk verstoringen aangetroffen. De kans op archeologische restanten is er bijzonder klein.

1.3 Beantwoording van de onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen werden in het assessmentrapport behandeld. Hieronder worden ze nog eens van een bondig antwoord voorzien.

- **Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek?**

De waargenomen bodemhorizonten bestaan uit twee antropogene lagen en de moederbodem (A/C profiel). De B horizont was slechts op enkele plaatsen bewaard. Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek kon de B horizont minder gemakkelijk herkend worden.

- **In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?**

Onder de antropogene lagen, die tot zeker 65 cm diepte reiken, is de moederbodem (C horizont) zichtbaar. Grootschalige verstoringen werden vooral in het centrum en het oosten van het terrein aangetroffen. In het zuidwesten van het projectgebied werden nauwelijks nog verstoringen geregistreerd. De archeologische sporen zijn in die zuidelijke hoek met andere woorden goed bewaard.

- **Zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?**

Er zijn bodemsporen aanwezig. Er werden 48 sporen geregistreerd die van antropogene aard zijn en als archeologisch relevant te bestempelen zijn.

- **Op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?**

Het archeologisch leesbare niveau bevindt zich op gemiddeld 60 cm onder het maaiveld. Er is slechts één sporenniveau.

- **Wat is de bewaringstoestand van de antropogene sporen?**

De bewaringstoestand van de sporen is tamelijk goed. Er zijn weinig verstoringen aangetroffen in de sporenrijke zone. Er is echter een aanzienlijk deel van de oorspronkelijke bodemopbouw verdwenen. Minder diepe sporen kunnen daardoor

verdwenen zijn. Diepere paalsporen daarentegen zijn wel nog bewaard en goed zichtbaar.

- **Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?**

Niet van toepassing; er werden effectief antropogene sporen aangetroffen.

- **Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?**

Het lijkt erop dat zowel de bodem als het landschap gunstige omstandigheden hebben gecreëerd voor bewoning gedurende de menselijke geschiedenis. Er werden overigens al meerdere vindplaatsen aangetroffen op dezelfde noordelijke flank van de dekzandrug waarop Varsenare zich bevindt.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?**

De paalsporen maken vermoedelijk deel uit van één of meerdere structuren, hoewel ze nog niet volledig konden vrij gelegd worden tijdens het proefsleuvenonderzoek. De aanwezigheid van enkele duidelijke palenkoppels lijkt te wijzen op een (hoofd)gebouw, waarvan de datering echter onzeker blijft.

- **Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**

Er werd tijdens het proefsleuvenonderzoek geen vondstmateriaal aangetroffen. Er zijn vergelijkingen mogelijk met sporen op andere sites binnen het grondgebied Jabbeke. Toch lijkt het aangewezen om nog geen uitspraak te doen over een datering.

- **Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?**

De menselijke aanwezigheid binnen het projectgebied bestaat mogelijk uit een erf of een rurale nederzetting. De spreiding van de sporen toont aan dat de vermoede site zich in de zuidwestelijke hoek van het terrein bevindt, of dat de sporen enkel daar nog bewaard zijn. Een zone van 2400 m² met weinig verstoring bevat archeologisch potentieel.

- **Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?**

De meeste sporen wijzen op de aanwezigheid van een erf of een nederzetting. Het gaat om restanten van een gebouw of gebouwen (paalsporen), enkele kuilen, structuren die mogelijk een erf indelen of begrenzen (grachten) en sporen die een rol spelen in de afwatering van het terrein (greppels).

- **Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?**

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor het bestaan van een funeraire ruimte.

- **Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?**

Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.

- **Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:**

- **Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
- **Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
- **Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
- **Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.

1.4 Samenvatting

Naar aanleiding van de geplande realisatie van een verkaveling van 15 loten ter hoogte van de Oude Dorpsweg te Varsenare werd een archeologienota opgemaakt door Ruben Willaert nv. Het projectgebied heeft een oppervlakte van 5438 m². De geplande werkzaamheden binnen het kader van deze ontwikkeling (funderingen, rioleringen, wegenis etc.), het daarmee gepaard gaande werfverkeer en de eventueel toekomstige ingrepen in de individuele kavels impliceren aanzienlijke bodemingrepen. Potentieel aanwezig archeologisch erfgoed wordt daarmee bedreigd.

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd deels als woongebied en deels als woonuitbreidingsgebied. Het bevindt zich niet binnen een vastgestelde archeologische zone, niet binnen een archeologische site en evenmin binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunning voor het verkavelen van gronden waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken werd (projectcode: **2021A148**), bouwt verder op het bureauonderzoek (projectcode: **2019A507**), het landschappelijk bodemonderzoek (projectcode: **2020L147**) en het programma van maatregelen van de archeologienota.

Deze vooronderzoeken leidden, omwille van de kans op bewaarde grondvaste resten, tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit was noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sporen te kunnen nagaan.. De aangelegde proefsleuven en kijkvensters waren in totaal goed voor een oppervlakte van 592 m². Daarmee werd 10,89 % van het onderzoeksgebied van 5438 m² archeologisch onderzocht. De resultaten kunnen als representatief worden gezien voor de rest van de oppervlakte (89,11 %).

Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat binnen het projectgebied het archeologisch leesbare niveau nog bewaard is onder de Ap horizonten. Op basis van vorm, vulling en inclusies konden de sporen geïnterpreteerd worden. De kuilen, paalsporen, greppels en grachten wijzen op de aanwezigheid van een nederzettingscontext binnen het onderzoeksgebied. Door het ontbreken van vondstmateriaal is een datering voorlopig moeilijk te geven.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Hollevoet Y. 2002. d'Hooghe Noene van midden Bronstijd tot volle Middeleeuwen. Archeologisch onderzoek in een verkaveling langs de Zandstraat te Varsenare (gem. Jabbeke, prov. West-Vlaanderen). *Archeologie in Vlaanderen VI*. pp. 161-189. IAP. Zellik.

Van Goidsenhoven W. 2020. *Oude Dorpsweg 106-108 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 2: Programma van maatregelen*. Ruben Willaert nv. Brugge.

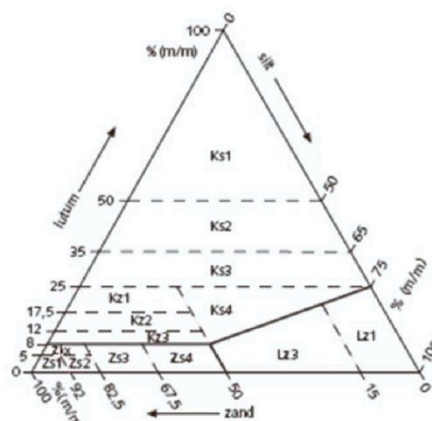
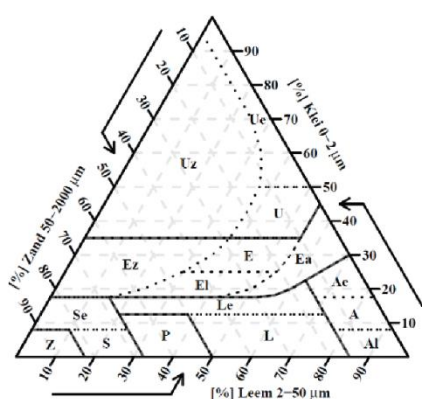
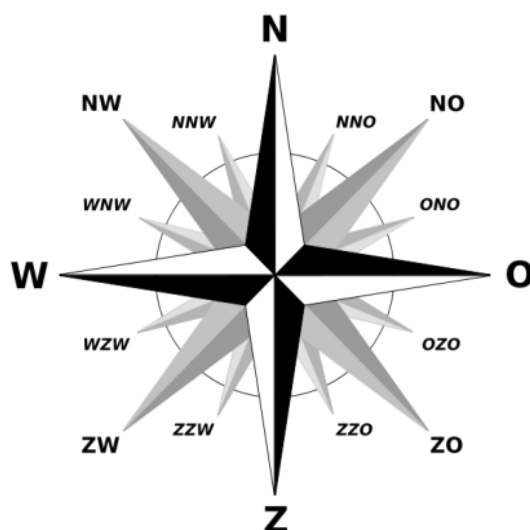
Willaert A., Heirman F. 2020. *Oude Dorpsweg 106-108 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*. Ruben Willaert nv. Brugge.

3 Bijlagen

3.1 Lijst met gebruikte afkortingen

Divers	
S	spoor
PR	profiel
WP	werkput
KV	kijkvenster
VNR	vondstnummer
-mv	beneden maaiveldhoogte

Aard spoor	
REC	recente verstoring
NV	natuurlijk spoor
GR	greppel
GA	gracht
KL	kuil
PK	paalspoor

Figuren: Windroos (boven rechts), de Belgische textuurdriehoek (onder links) en de Nederlandse textuurdriehoek (onder rechts).

3.2 Sporenlijst

PUTNR	VLAKNR	SPOORNR	AARDSPoor	VULLINGNR	TINT	HOOFDKLEUR	GEVLEKT	INSLUITSEL	Z
1	1	1	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,89
1	1	2	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,65
1	1	998	NV	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,88
1	1	999	REC	1	DONKER	GR	HETEROGEEEN		14,69
2	1	3	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,97
2	1	4	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,88
2	1	5	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,81
3	1	6	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,87
3	1	7	KL	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,87
3	1	8	KL	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,81
3	1	9	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,86
3	1	10	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,9
3	1	11	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,9
3	1	12	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,88
3	1	13	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,88
3	1	14	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,85
3	1	15	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,84
3	1	16	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,83
3	1	17	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,82
3	1	18	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,87
3	1	19	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,83
3	1	36	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,84
3	1	37	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,83
3	1	38	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,82
3	1	39	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,85
3	1	40	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,78
3	1	41	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,87
3	1	42	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,84
3	1	43	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,84
3	1	44	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,82
3	1	45	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,83
3	1	46	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,86
3	1	47	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,85
3	1	48	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,86
4	1	20	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,97
4	1	21	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,01
4	1	22	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,02
4	1	23	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,03
4	1	24	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,04
4	1	25	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,04
4	1	26	GR	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,01
4	1	27	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,02
4	1	28	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15,03
4	1	29	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN	VERBRAND BOT	14,98
4	1	30	PK	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		15
4	1	31	GR	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,99
4	1	32	GR	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,99
4	1	33	GR	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,96
4	1	34	GR	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,72
4	1	35	GA	1	DONKER	GR	HOMOGEEEN		14,67

3.3 Vondsten- en monsterlijst

Vondstnr	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Inhoud	Verzamel
-	-	-	-	-	-	-

3.4 Fotolijst

BESTAND	SOORT	PUT	VLAKE	SPOOR	PROFIELNUMMER	OPMERKING
---------	-------	-----	-------	-------	---------------	-----------

VAOD-21_P3_V1_637471796927348445.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796920328433.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796912684419.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796905664407.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796898488394.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796891624382.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_V1_637471796884292370.jpeg	OV	3	1			KV01
VAOD-21_P3_SP9_637471794848088833.jpeg	DE	3	1	9		
VAOD-21_P3_SP9_637471794840444820.jpeg	DE	3	1	9		
VAOD-21_P3_SP48_637471794519708257.jpeg	DE	3	1	48		
VAOD-21_P3_SP48_637471794512220244.jpeg	DE	3	1	48		
VAOD-21_P3_SP47_637471792214432387.jpeg	DE	3	1	47		
VAOD-21_P3_SP45_637471791549464421.jpeg	DE	3	1	45		+ S46
VAOD-21_P3_SP44_637471789421624664.jpeg	DE	3	1	44		
VAOD-21_P3_SP43_637471789167500217.jpeg	DE	3	1	43		
VAOD-21_P3_SP42_637471786151400224.jpeg	DE	3	1	42		
VAOD-21_P3_SP41_637471782897300217.jpeg	DE	3	1	41		
VAOD-21_P3_SP40_637471778422424190.jpeg	DE	3	1	40		
VAOD-21_P3_SP39_637471776846848199.jpeg	DE	3	1	39		
VAOD-21_P3_SP39_637471776838580184.jpeg	DE	3	1	39		
VAOD-21_P3_SP38_637471759838247170.jpeg	DE	3	1	38		
VAOD-21_P3_SP38_637471759829667155.jpeg	DE	3	1	38		
VAOD-21_P3_SP36_637471758908173536.jpeg	DE	3	1	36		+ S37 (KV1)
VAOD-21_P3_SP36_637471758897097517.jpeg	DE	3	1	36		+ S37 (KV1)
VAOD-21_P4_V1_637471719187924376.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719180436363.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719173104350.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719165616337.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719157816323.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719150484310.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719143152297.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_V1_637471719135820284.jpeg	OV	4	1			
VAOD-21_P4_SP33_637471715579422228.jpeg	DE	4	1	33		
VAOD-21_P4_SP33_637471715571154213.jpeg	DE	4	1	33		
VAOD-21_P4_SP33_637471715336997802.jpeg	DE	4	1	33		
VAOD-21_P4_SP33_637471715329041788.jpeg	DE	4	1	33		
VAOD-21_P4_SP31_637471715101749389.jpeg	DE	4	1	31		
VAOD-21_P4_SP31_637471715093481374.jpeg	DE	4	1	31		
VAOD-21_P4_SP34_637471714210831824.jpeg	DE	4	1	34		
VAOD-21_P4_SP34_637471714202407809.jpeg	DE	4	1	34		
VAOD-21_P4_SP32_637471713926755325.jpeg	DE	4	1	32		
VAOD-21_P4_SP32_637471713917863309.jpeg	DE	4	1	32		
VAOD-21_P4_SP30_637471713690102909.jpeg	DE	4	1	30		
VAOD-21_P4_SP30_637471713681366894.jpeg	DE	4	1	30		

VAOD-21_P4_SP29_637471713471078525.jpeg	DE	4	1	29		
VAOD-21_P4_SP29_637471713462966510.jpeg	DE	4	1	29		
VAOD-21_P4_SP28_637471713281226191.jpeg	DE	4	1	28		
VAOD-21_P4_SP28_637471713273270177.jpeg	DE	4	1	28		
VAOD-21_P4_SP27_637471713050813787.jpeg	DE	4	1	27		
VAOD-21_P4_SP27_637471713043481774.jpeg	DE	4	1	27		
VAOD-21_P4_SP26_637471712800901348.jpeg	DE	4	1	26		
VAOD-21_P4_SP26_637471712793569335.jpeg	DE	4	1	26		
VAOD-21_P4_SP25_637471712568148939.jpeg	DE	4	1	25		
VAOD-21_P4_SP25_637471712560192925.jpeg	DE	4	1	25		
VAOD-21_P4_SP24_637471712264416405.jpeg	DE	4	1	24		
VAOD-21_P4_SP24_637471712255992390.jpeg	DE	4	1	24		
VAOD-21_P4_SP23_637471711333145268.jpeg	DE	4	1	23		
VAOD-21_P4_SP23_637471711325657255.jpeg	DE	4	1	23		
VAOD-21_P4_SP22_637471710911476528.jpeg	DE	4	1	22		
VAOD-21_P4_SP22_637471710904144515.jpeg	DE	4	1	22		
VAOD-21_P4_SP21_637471710699160155.jpeg	DE	4	1	21		
VAOD-21_P4_SP21_637471710692140142.jpeg	DE	4	1	21		
VAOD-21_P4_SP20_637471710260460398.jpeg	DE	4	1	20		
VAOD-21_P4_SP20_637471710252972385.jpeg	DE	4	1	20		
VAOD-21_P3_V1_637471707074028597.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707067008585.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707059208571.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707051720558.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707043296543.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707035808530.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471707028320517.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471706972004418.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471706964048404.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471706957184392.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471706948604377.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P3_V1_637471706941428364.jpeg	OV	3	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471699041952366.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471699034932354.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471699027600341.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471699020268328.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471699012468314.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471699005292302.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P1_V1_637471698998272289.jpeg	OV	1	1			
VAOD-21_P3_SP19_637471687824043387.jpeg	DE	3	1	19		
VAOD-21_P3_SP19_637471687813279368.jpeg	DE	3	1	19		
VAOD-21_P3_SP18_637471687626235039.jpeg	DE	3	1	18		
VAOD-21_P3_SP18_637471687618123025.jpeg	DE	3	1	18		

VAOD-21_P3_SP17_637471687507362830.jpeg	DE	3	1	17		
VAOD-21_P3_SP17_637471687416414671.jpeg	DE	3	1	17		
VAOD-21_P3_SP16_637471687173210243.jpeg	DE	3	1	16		
VAOD-21_P3_SP16_637471687160418221.jpeg	DE	3	1	16		
VAOD-21_P3_SP14_637471686856529687.jpeg	DE	3	1	14		+ 15
VAOD-21_P3_SP14_637471686839993658.jpeg	DE	3	1	14		+ 15
VAOD-21_P3_SP13_637471686341884783.jpeg	DE	3	1	13		
VAOD-21_P3_SP13_637471686324100752.jpeg	DE	3	1	13		
VAOD-21_P3_SP11_637471685988388162.jpeg	DE	3	1	11		+ 12
VAOD-21_P3_SP11_637471685977312143.jpeg	DE	3	1	11		+ 12
VAOD-21_P3_SP10_637471685596359474.jpeg	DE	3	1	10		
VAOD-21_P3_SP10_637471685588247460.jpeg	DE	3	1	10		
VAOD-21_P3_SP9_637471685246606860.jpeg	DE	3	1	9		
VAOD-21_P3_SP9_637471685238806846.jpeg	DE	3	1	9		
VAOD-21_P3_SP8_637471684864718189.jpeg	DE	3	1	8		
VAOD-21_P3_SP8_637471684856606175.jpeg	DE	3	1	8		
VAOD-21_P3_SP7_637471684514653574.jpeg	DE	3	1	7		
VAOD-21_P3_SP7_637471684506541560.jpeg	DE	3	1	7		
VAOD-21_P3_SP6_637471681578884418.jpeg	DE	3	1	6		
VAOD-21_P3_SP6_637471681570928404.jpeg	DE	3	1	6		
VAOD-21_P3_SP6_637471681557668380.jpeg	DE	3	1	6		
VAOD-21_P3_PR3_637471667679155710.jpeg	PR	3			3	
VAOD-21_P3_PR3_637471667668859691.jpeg	PR	3			3	
VAOD-21_P3_PR3_637471667656379670.jpeg	PR	3			3	
VAOD-21_P3_PR3_637471667646395652.jpeg	PR	3			3	
VAOD-21_P2_V1_637471656050244293.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656042288279.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656034800266.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656026220251.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656018264237.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656010464223.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471656002352209.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655993616194.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655984412177.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655976300163.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655968344149.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655960232135.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655952276121.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655944320107.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_V1_637471655936364093.jpeg	OV	2	1			
VAOD-21_P2_SP5_637471648104969336.jpeg	DE	2	2	5		
VAOD-21_P2_SP5_637471648087185304.jpeg	DE	2	2	5		
VAOD-21_P2_PR2_637471647541964347.jpeg	PR	2			2	
VAOD-21_P2_PR2_637471647534476334.jpeg	PR	2			2	

VAOD-21_P2_PR2_637471647526676320.jpeg	PR	2			2	
VAOD-21_P2_SP4_637471643359500203.jpeg	DE	2	1	4		
VAOD-21_P2_SP4_637471643352324191.jpeg	DE	2	1	4		
VAOD-21_P2_SP3_637471634037628358.jpeg	DE	2	1	3		
VAOD-21_P2_SP3_637471634030296345.jpeg	DE	2	1	3		
VAOD-21_P2_SP3_637471634022808332.jpeg	DE	2	1	3		
VAOD-21_P1_V1_637471621108376517.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621100420503.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621093556491.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621084820476.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621077956464.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621070624451.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621062980438.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621055648425.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621048784413.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621041296400.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_V1_637471621033964387.jpeg	OV	1	1			OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_P1_PR1_637471616985198506.jpeg	PR	1			1	
VAOD-21_P1_PR1_637471616977554492.jpeg	PR	1			1	
VAOD-21_P1_PR1_637471616969910479.jpeg	PR	1			1	
VAOD-21_P1_PR1_637471616962110465.jpeg	PR	1			1	
VAOD-21_P1_PR1_637471616954466452.jpeg	PR	1			1	
VAOD-21_P1_SP2_637471615317867577.jpeg	DE	1	1	2		
VAOD-21_P1_SP2_637471615309911563.jpeg	DE	1	1	2		
VAOD-21_P1_SP2_637471615297119541.jpeg	DE	1	1	2		
VAOD-21_P1_SP1_637471612731851035.jpeg	DE	1	1	1		
VAOD-21_P1_SP1_637471612723739021.jpeg	DE	1	1	1		
VAOD-21_P1_SP1_637471612714223004.jpeg	DE	1	1	1		
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601868228570.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601861676559.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601855124547.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601848572536.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601841396523.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601834532511.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601827356499.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601819712485.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601807544464.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601799432450.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF

VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601791476436.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601783208421.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601774940407.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601766048391.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601756688374.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF
VAOD-21_Sfeer_OVERZICHT SLEUF_637471601742648350.jpeg	SF					OVERZICHT SLEUF

3.5 Referentieprofiel

2021A148 - VAOD-21 - SLEUF 3 - PR03 - 25/01/2021

Project	Projectcode	Profielnummer	Datum	Type Onderzoek	Weersomstandigheden	Naam Uitvoerder					
Oude Dorpsweg 106-108 Varsenare	2021A148	Profiel 3	25/01/2021	proefbleuven	afwisselend bewolkt en zon	Jeroen Vanhercke					
Beginpunt Grondplan	X-coördinaat (Lambert)	Y-coördinaat (Lambert)	Z-coördinaat (in m TAW)								
PR03	64208,025	209142,07	15,60								
bodentype											
code	beschrijving		interpretatie		Landgebruik	Vegetatie	Fotonummer	Kaartnummer	diepte actuele grondwaterstand (cm)		
ZcG	matig droge zandbodem				braakliggend	/	PR03	zie bijlage	120 cm -mv		
nummer aardkundige eenheid/lag	benaming aardkundige eenheid	begindiepte (cm)	einddiepte (cm)	ondergrens bereikt?	nat-vochtig-droog	textuur	kleur visueel	fenomenen - processen	grensduidelijkheid ondergrens	grensregelmatigheid ondergrens	andere relevante observaties
1	Ap	0	50	ja	vochtig	Zs	grijs	gezeefd en opnieuw aangevuld	duidelijk	recht	middelgrote fragmenten puin
2	Ap2	50	65	ja	vochtig	Zs	grijs	geploegd	duidelijk	licht gekarteld	
3	C	65	130	nee	nat	Zs	oranje/beige	oxidatie	/	/	

3.6 Dagrapporten

Project: Oude Dorpsweg 106-108 Varsenare (Jabbeke)	
Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed	2021A148
Projectcode Ruben Willaert nv	VAOD-21
Duur van het project: 25/01/2021	
Naam rapporteerder: Jeroen Vanhercke	
Locatie werkzaamheden: Oude Dorpsweg 106-108 8490 Varsenare (Jabbeke) Percelen 357 ^e , 356l, 356n ²	

Betrokken personen en organisaties	
Opdrachtgever	
■■■■■	■■■■■
Ruben Willaert nv	
Jeroen Vanhercke	Archeoloog/veldwerkleider
Yelmer Debouck	Archeoloog/GPS
Kraanfirma MKgro	
x	Kraanman
Agentschap Onroerend Erfgoed	
Sam De Decker	Erfgoedconsulent
Sander De Ketelaere	Erfgoedconsulent

1	Datum: 22/10/2020	8u-16u30
Aanwezigen	Jeroen Vanhercke Yelmer Debouck Kraanman Opdrachtgever	
Omstandigheden	's morgens: zon 's middags: bewolkt/hagel/zon	
Archeologische werkzaamheden	Uitzetten van de sleuven. Aanleg vlak in sleuven 1 t.e.m. 4. 3 profielputten. 4 ^{de} niet gedaan want in sporenrijke zone. Alle aangelegde vlakken geregistreerd (beschrijven, inmeten, fotograferen). Vondsten gezocht in de sporen, maar niets gevonden. Overzichtsfoto's van terrein. Kijkvenster aangelegd tussen sleuf 2 en 3. Terrein weer gedicht.	
Interpretaties & keuzes	Begin eerste sleuf (noordenoosten) verstoord (mazouttanks), op het einde 2 greppels. Sleuf 2: grote verstoringen (smeerput o.a.), af en toe moederbodem. Eén greppel uit eerste sleuf teruggevonden. Op het einde weer een greppel. Sleuf 3 weer verstoord (kelder, regenwaterput etc.). In zuidwestelijke hoek geen verstoringen meer. S7 en vanaf dan hele rij paalsporen. Sleuf 4 ook weer vol paalsporen en paar greppels.	

	Bewust geen kijkvenster tussen sleuf 3 en 4 om sporen niet nodeloos vrij te leggen en te beschadigen. Veel water in sleuf. KV01 tussen sleuf 2 en 3 om zone met paalsporen te volgen. Loopt verder richting noorden (sleuf 2), vermoedelijk midden in een gebouwplattegrond. Bewust niet gecoupeerd (opnieuw: water) en plattegrond nog volledig laten voor vervolgonderzoek. Vondsten gezocht maar niet gevonden. Vulling sporen wel spikkels bouw materiaal/ verbrande leem misschien? Sterk gelijkaardig aan sporen in Jabbeke Boomgaardstraat. Laatste spoornummer: 48. VNR: /.
Overleg	/

